

טיב הקהילה

באידיש

פ' בראשית
כ"ז תשרי תשפ"ב

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדר"ג 5:25
מוצ"ש"ק 6:37
ר"ת 7:17

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ת א' 8:50 | סו"ת א' 10:01
סו"ת ב' 9:33 | סו"ת ב' 10:30

הזמנים לפי שעון קיץ |

גליון מס':

א

טיב הפרשה

טוב לחסות בד'

אויף יעדן איינעם און אויף אלעס, און עס איז נישטא דא קיין שום תוהו ובוהו און נישט קיין טונקלקייט.

און ווען דער מענטש וועט זוכה זיין דאס געהעריג צו אנערקענען, וועט זיין "ויאמר אלוקים יהי אור", און אלעס וועט ווערן מסודר אויפן בעסטן אופן, וויבאלד דער מענטש האט שוין אנטפלעקט דעם אור האמונה, און האט אנגעהויבן צו לעבן ווי אן אמת'ער איד וואס גלייבט בתמימות אינעם הנהגה פונעם אויבערשטן, און ער ווייסט און גלייבט אז דער אויבערשטער איז מחיה די גאנצע בריאה יעדן איינציגן רגע, און דעמאלטס וועט ער אויך זוכה זיין נאך אויף דער וועלט צו געניסן פון אלעס גוטס אין די בריאה, און ער וועט זיך מער נישט געפינען אינעם געדאכטן פינסטערניש.

נאך א וואונדערליכן ענין געפינען מיר דא, ביי דאס בריאה פון די פרוי, וואס עס שטייט אין די תורה: "ויפל ד' אלוקים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעותיו וגו', ויבן ד' אלוקים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויביאה אל האדם". דאס איז מרמז ווי פאלגנד: דער סדר אין דער וועלט איז, אז ווען א מענטש קומט אן צו דער עלטער ווען ער דארף חתונה האבן, לאזט ער זיך אריין אין א גאנצע רייע פון פארשוונגען, חקירות ודרישות, טראכטן מיט זיין תמימות אז ער ווייסט פונקט וואס ער וויל און וואס ער דארף, אויך פילט ער זיך גענוג זיכער אז עס וועט אים געלונגען צו דערגרייכן פונקט דאס וואס ער האט זיך אויסגעשטעלט.

למעשה אבער, ווען עס קומט למעשה, איז דאס איבערהויפט נישט אזוי פשוט, ווייל ווען דער מענטש וועט זיך פארזיכערן אויף זיך אליין און אויף זיינע פעולות, איז דער מצב גארנישט אזוי גוט, און צומאל אפילו ערגער.

דאס ווייזט אונז די תורה אין די פרשה, זאגנדיג פארן מענטש אז ווען ער דארף פאסטן א באשלוס אין אזעלכע וויכטיגע שטאפלען פון זיין לעבן, זאל ער מוחל זיין און כאפן א קורצן דרימל, לאזנדיג פארן אויבערשטן דעם אויסוואל און דאס הנהגה, און דער מענטש זאל זיין פארזיכערט ביי זיך אין <<< | הפשך בעמוד ב' |

בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ. והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום ורוח אלוקים מרחפת על פני המים.

עס איז באוואוסט מפי ספרים וסופרים, אז יעדער מענטש ווערט אנגערופן אן "עולם קטן", א קליינע וועלט. דעריבער, ווען מיר לערנען אין די היינטיגע פרשה דעם סדר בריאת שמים וארץ, וואס דאס איז דער גרויסער וועלט, דארפן מיר זיך מתבונן זיין אינעם אופן הבריאה, וואס מען קען לערנען דערפון א מוסר-השכל פאר אונז אליין אויפן בריאת האדם וואס ער איז דער קליינע וועלט.

מיר זעען ביי דאס באשאפן הימל און ערד, אז אין אנהייב איז אלעס געווען תוהו ובוהו, פוסט און וויסט, "וחושך על פני תהום", און דער זעלבער זאך פאסירט אויך ביים מענטש. דעריבער זאל מען נישט זיין געפאלן ביי זיך ווען מען זעט אז מען געפינט זיך אין א מבול פון תוהו ובוהו, ווען דאס פינסטערניש שפירט זיך אין יעדן ווינקל, און דער מענטש פילט אז נאך אביסל וועט ער דערטרינקען ווערן אין א מבול פון טרויער און ענגשאפט, וויבאלד דאס איז דער סדר פונעם וועלט-באשאפן אז אין אנהייב פון די בריאה איז די גאנצע וועלט תוהו ובוהו, דעריבער איז נישטא קיין שום סיבה אריינצופאלן אין יאוש חלילה, נאר מען זאל אריינטראכטן אז עס איז דא א באשעפער אויף דער וועלט, און דעריבער זאגט דער פסוק: "ורוח אלוקים מרחפת על פני המים", דאס מיינט אז אפילו ווען מען פילט זיך אזוי צוקלאפט, פאסירט נישט קיין שום זאך פון זיך אליין, נאר די גאנצע בריאה געפינט זיך אונטערן פונקטליכן השגחה פונעם גרויסן באשעפער וואס ער איז דער מלך מלכי המלכים.

דאס מיינט, אז עס ליגט א פליכט אויף יעדן איינעם, איינציווארצלען ביי זיך אין הארץ די ריינע אמונה אינעם אויבערשטן, און וויסן און געדענקען אז יש מנהיג לבירה, און קיין שום זאך געשעט נישט פון זיך אליין, און אפילו אינעם גרויסן און שרעקליכן הסתר, טוט נאך אלץ דער אויבערשטער זיך אומקוקן

טיב המערכת

• ויבדל בין האור ובין החושך •

יעדער קעניג פרעזידענט אדער מיניסטער דארף האבן ראטגעבער, וואס א גרויסער טייל פון זייער ראלע איז צו העלפן פונאנדערשיידן צווישן א פיינט און א פריינט, צווישן גוט און שלעכט. איבערהויפט ווען זיי שטייען ביים אנהייב פון זייער אויפגאבע, וואס דעמאלטס דארפן זיי נאכמער אכטונג געבן, כדי צו קענען אויפשטעלן זייער מלוכה אויפן בעסטן וועג אן צו ווערן געשטערט דורך שלעכטע קרעפטן.

אויפן פסוק "ויבדל אלקים בין האור ובין החושך", ערקלערט רש"י הקל, אז דער אור און די חושך זענען געווען צושייט, און דער אויבערשטער האט צוטיילט צווישן זיי און דערמיט האט דער אויבערשטער אריינגעלייגט אין די בריאה דעם כח אפצוטיילן צווישן ליכטיגקייט און טונקלקייט, צווישן גוט און שלעכט. אזוי איז עס בכללות, און אזוי איז עס אויך בפרטות און אויף אונז ליגט דער פליכט זיך צו באניצן מיט אט דעם כח כדי צו צווישנשיידן צווישן דעם טוב און דעם רע סיי לגבי אונז אליין, און נאכמער לגבי אונזערע קינדער, אנבאלאנגט זייער ערציאונג מיטן אויסקלויבן פאסיגע בתי חינוך פאר זיי, און אויך די געזעלשאפט און דעם געגנט וואו זיי וועלן ערצויגען און נתחנך ווערן א.ד.ג. אויף יעדן טריט און שריט דארף מען נאכקוקן בשבע עינים צי איז דער ארט טאקע פאסיג פאר אונזערע קינדער, זענען די מענטשן אין די סביבה צוגעפאסט, און <<< | הפשך בעמוד ב' |

ניתן לשמוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א
- במספר פיוחד וישיר
באידיש: 073-2951321 בלשה"ק: 073-2951320

טיב
ההודעות

עדכוני
קבלת קהל
0534-100024

אזוי ווייטער כהנה וכהנה.

איבער דעם ענין איז באוואוסט דאס וואס איינער פון די צדיקים האט געזאגט: א מענטש דארף נישט דווקא מתפלל זיין אז זיינע קינדער זאלן זיין צדיקים, נאר ער דארף מתפלל זיין אז זיינע קינדער זאלן האבן חברים וואס זענען צדיקים און דעמאלטס וועלן שוין זיינע קינדער פון זיך אליין זיין צדיקים אזוי ווי דער וועלט זאגט: זאג מיך ווער זענען דייע חברים וועל איך דיר זאגן ווער דו ביסט... און אזוי שרייבט אויך דער רמב"ם: דער שטייגער וויאזוי דער מענטש איז באשאפן געווארן איז, אז ער ווערט געצויגן מיט זיינע דעות און מיט זיינע מעשים נאך זיינע פריינט, ער פירט זיך לויטן פירונג פון די מענטשן פון זיין לאנד, דעריבער דארף מען זיך באהעפטן צו די צדיקים און זיצן אינעם געזעלשאפט פון די חכמים כדי מען זאל זיך לערנען פון זייערע מעשים. און דער רמב"ם איז דארט זייער מאריך אינעם ענין אז מען זאל ענדערש גיין וואוינען אין היילן און אין וויסע ערטער! אבי נישט צו וואוינען צווישן די רשעים.

דאס איז דער ענין פון אפטיילן צווישן דעם ליכטיגקייט און דעם טונקליקייט, אז דער מענטש זאל וויסן צו אונטערשיידן צווישן זיי אויף אן אופן אז זיי זאלן נישט ווערן צומישט, ווייל צומאל ווערט דער מענטש אזוי צוטופלט אז ער קען נישט אפטיילן צווישן זיי, אויף אזוי ווייט אז ער קען טראכטן אויף דאס גוטס אז עס איז שלעכט און אויף דאס שלעכטס אז עס איז גוט, דעריבער דארף מען גוט קלארשטעלן און איבערהויפט ווען מען הייבט אן שפאנען אין וועג און אוועקשטעלן קלארע גרעניצען, כדי ער זאל וויסן וויאזוי צו מאכן דעם אונטערשייד צווישן גוטס און שלעכטס, און דאס "אור וחושך" זאלן נישט זיין אויסגעמישט.

(עפי טיב התורה-בראשית)

הארץ אז דער אויבערשטער וועט שוין פירן דער זאך אויפן בעסטן אופן, אזוי ווי מיר געפינען דא ביי אדם הראשון אז דער אויבערשטער האט ארויפגעווארפן אויף אים א דרימל און ער איז איינגעשלאפן, און ווי נאר ער איז אויפגעשטאנען פון זיין שלאף, האט ער שוין געפינען זיין זיווג גרייט פאר אים. און דאס איז געזאגט געווארן נישט נאר בעניני שידוכים, נאר ללמד על הכלל כולו יצא.

ווייל אויפן זעלבן שטייגער דארף זיין דעם גאנצן שטייגער פונעם לעבן פון דער מענטש, און כאטש עס ליגט א חיוב אויפן מענטש צו אנפילן זיין חיוב ההשתדלות, פונדעסטוועגן מוז מען זייער אכטונג געבן אז דאס טון השתדלות זאל נישט זיין מיט א געפיל פון "איר", אז ער איז דער וואס טוט און ער דער וואס מאכט דעם אויסוואל, ער איז דער מחליט און ער איז דער וואס באשליסט, ניין און ניין! נאר דער מענטש זאל שפירן ביי זיך אזוי ווי ער שלאפט רואיג, און ער לאזט איבער די גורלידיגע החלטות פאר זיין טאטן וועלכער ווייסט אסאך בעסער פון אים וואס צו דערנענטערן און וואס עס לוינט זיך צו דערווייטערן, און דעמאלטס וועט ער רואיג און זארגלאז פירן זיין לעבן אז צו שפירן אפילו פאר א רגע אז ער האט עפעס געטון אליין.

דאס איז מרומז אין א פסוק אין איוב (ג' י"ג): "ישנת אז ינוח לי", דאס מיינט אז דער מענטש זאל לעבן אויף דער וועלט אזוי ווי איינער וואס שלאפט אין זיין בעט, און דער אויבערשטער קלויבט אויס פאר אים דאס בעסטע ביי יעדן ענין.

אזוי ווערט אויך דערציילט אויפן בריסקער רב הגרי"ז זצוק"ל, וועלכער איז אנטלאפן ביי די מלחמה-יארן צוזאמען מיט זיין משפחה, פון איין ארט צום אנדערן, און די גאנצע צייט האט מען געזען אויף אים אז ער געפינט זיך אין א שטארקע דרוק, טראכטנדיג א גאנצע צייט ביי זיך וועלכע וועג איז בעסער צו אנטלויפן, און וואו איז בעסער און זיכערער זיך דארט אויפצוהאלטן צוליב דעם שרעק פונעם פיינט. געווען איז דארט איינער וועלכער האט זיך געוואגט צו פרעגן דעם בריסקער רב, פארוואס געפינט ער זיך אין אזא גרויסן דרוק מער ווי אלע אנדערע וואס האבן זיך דארט געפינען, אינדערציט וואס אלע אנדערע זענען פונקט אינעם זעלבן מצב סכנה, האט דאס דען נישט קיין שיעור!?

האט אים דער בריסקער רב געענטפערט: מיין טייערער פריינט! דאס וואס דו מיינסט אז איך האב מורא צוליב דעם גרויסן געפאר, אז עס זאל מיר נישט געשען קיין שאדן, האסטו א גרויסן טעות, איך שרעק מיר נישט פונעם צוקונפט, וויבאלד איך בין פארזיכערט אויף מיין טאטע

בתהילים הזה
לא רק אומרים תהילים
אלא לומדים תהילים

ספר תהלים

ספר תהילים זה, היינו אומר יקר מאוד
מפניו של הגדול רבי במלוא הכבוד רבנו בנימין שליט"א
ובו מדורים מגוונים השווים לכל נפש

אשר כל אחד ימצא בו אמת נפש, ללמוד התהילים וללמוד מהתהילים

טיב התהילות

ביאור בשפה ברורה פנימה
על כל חיבה ומסוק

טיב המוסר

מריץ מוסר והדרכה בעבודת ה'
לארץ של רבותי המרשים

טיב הפנינים

אוצרות ומינים דרך דרוש ורמוז

ניתן לחשיב

בהנחת הספרים
המבחרות

אין הימל אז ער וועט טון מיט מיר נאר דאס וואס איז פאר מירד אס בעסטע. נאר דאס וואס דו האסט טמיר געזען אזוי געדרוקט, דאס איז צוליב שרעק אז איך זאל נישט געשטרויכלט ווערן אין דאס וואס דער אויבערשטער האט מיר באפוילן די מצוה פון "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", דעריבער טו איך דאס מערסטע השתדלות וואס איז מעגליך, כדי ארויסצוגיין פון געפאר.

און אויב ווילסטו א באווייז דערצו, וועסטו דאס קענען זען מיט דייע אויגן ווען עס וועט קומען א מצב וואס עס וועט נישט זיין קיין שום אויסוועג פון רעטונג, און עס וועט נישט זיין וואו צו אנטלויפן, דעמאלטס, וועלן דו מיט דייע פריינט וואס ביז יעצט זענט איר געווען גאנץ רואיג, וועט איר פלוצלונג אריינגיין אין א שרעקליכן לחץ, זעענדיג דעם גרויסן געפאר וואס שטייט אייך פאר די אויגן, נישט זעענדיג קיין שום וועג פון רעטונג, אבער איך, נישט נאר וועט עס נישט האבן אויף מיר קיין שום ווירקונג, נאר איך וועל דעמאלטס אימשטאנד זיין אריינצופאלן אין א טיפן שלאף פונקט ווי איינער וואס שלאפט אויף זיין בעט ביי אים אינדערהיים, וויבאלד איך וועל זיין זיכער אז איך געפין זיך גענצליך אונטערן שוץ פונעם אויבערשטן, אנדעם וואס איך זאל האבן קיין שום זארג און דרוק טאמער איך האב נישט מקיים געווען דעם חלק ההשתדלות, וויבאלד סיי-ווי האב איך נישט קיין שום וועג פון רעטונג, אזוי אז מיר זענען אינגאנצן איבערגעגעבן אין די הענט פונעם אויבערשטן, און עס איז נישטא קיין שום ארט פאר זארג און שרעק.

יהי רצון אז מיר זאלן זוכה זיין צו זיין דבוק אינעם אויבערשטן און אין זיין תורה אונזער גאנצער לעבן, אמן.

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לבערכת ע"י הקוראים

איפ'ן באראנ'ס קאנטע

נאך פאר איך האב חתונה געהאט, האב איך שוין געהערט רעדן איבער די חשבונות פון געז אין לעקטער, אז פון צייט צו צייט קומען זיי אן און צוואל דארף מען זוכן פון וואו זיי צו קענען דעקן. איך האב זיך געגרייט דערפאר, אבער איך האב געהאפט אז זיי וועלן קומען ווי שפעטער, איך האב געוואלט אריינכאפן צו לעבן רואיג און מיט א געשמאק, אבער איין טאג זענען זיי געקומען צו גיין. עס איז געווען בערך צוויי חדשים נאך די חתונה, ווען איך האב זיי געטראפן ליגן אין מיין פאסט קעסטל. נאכ'ן עפענען די קאנווערט האב איך באגעגענט דארט דער לעקטער בילל, עס האט באטראפן די סומע פון 400 שקל, פון וואו וועל איך נעמען אזא סומע?

איך בין געווארן אביסל פארלוירן. מיין ערשטער געהאלט דארף איך באקומען אין צוויי חדשים ארום. אויך מיין פרוי הייבט אן איר ארבעט אין א חודש ארום און דערווייל איז מיין טאטש געווען ליידיג.

זייענדיג א פרישער פארפאלק בין איך געווען אייסיג וועג צו עסן נאכטמאל ביי מייע עלטערן און נאטורליך האבן מיר געשמעקט איבער די היינטיגע חשבונות.

"וואס פלאנטו צו טון?" האט מיין בני בית געוואלט וויסן.

"איך טראכט אז אויף דער חודש וועל איך בעטן מיין טאטע, ער זאל מיר העלפן".

די האט אבער געהאט אן אנדערע געדאנק.

אריבערגייענדיג פון א לאטערי געשעפט האט זי פארנעשלאגן אז איך זאל זיך קויפן א לאטערי. אפשר וועט מיר דער מזל שפילן און מיר וועלן געווינען א לאטערי.

איך האב נאר 20 שקל אין טאש. דאס איז כרגע סייין נאנצע פארמעגן! אפשר לאמיר קויפן א לאטערי, פון די צוואנציג שקל וועלן מיר סיינוויי נישט קענען באצאלן דער עלעקטעריק בילל".

איך האב איר געפאלגט. מיר האבן געקויפט א לאטערי און וואונדערליך! מיר האבן געווינען 420 שקל. פון דעם איז 400 צו באצאלן די לעקטער און 20 שקל איז געווען גענוי די סומע וואס מיר האבן אויסגעלייגט.

די גוטע געפיל וואס מיר האבן געהאט איז געווען אויסטערליש! איך האב געזען אז פון הימל שיקט מען מיר וואס איך דארף.

איך וויל צולייגן אז אין די שפעטערע יארן האב איך מערערע מאל געקויפט א לאטערי און איך האב קיינמאל נישט געווינען, עס איז געווען אן עקסטערע השגחה פרטית, אנהייבנדיג דאס לעבן, אז מיר זאלן זען אז אלעס פירט זיך פון אויבן.

נאך ביז היינט, ווען איך האב א געדרוקטע מינוט אין שטיב, דערמאנען זיך פון יענע מעשה און מיר שפען פון דעם חיזוק.

.....

א 'פריזער' אויף תשרי

עס איז געווען אין די אנגעצויגענע טעג פאר יום טוב ווען איך האב באקומען די | הפשך בעמוד הבא <

הכתיבה לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח את ר' שפחה סטואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

וויבאלד אינעם ישוב זענען אויך דא אסאך אשכנז'ישע איינוואוינער, אזוי וועט ער, וואס ער איז פו די ספרד'ישע קהילות, זיך צושטעק צו די ספרד'ישע איינוואוינער, און ער גאט רעדנער וועט זיך צושטעלן צו די אשכנז'ישע איינוואוינער, און דערצו האט ער געזוכט א מגיד מיט ערפארונג, און געטראפן האט ער דערצו איינער וועלכער האט גוט געקענט מערער זיין א ציטור: ער האט אפגערעדט מיטן גאון רבי

יאנקעלע גאלינסקי זצ"ל, וואס אין יענע צייטן איז ער נאך געווען גוט ביי די כוחות, און ער פלעג ארומפארן פון איין ארט צום אנדערן, מערער זיין אידישע קינדער מיט זיינע פייערדיגע דרשות, וועלכע האבן געטראגן געוואלדיגע הצלחות.

מען האט זיך גענומען ערנסט גרייט צו די עצרת. רייגע פלאקאטן זענען אויסגעהאנגען געווארן איבער אלע גאסן פונעם ישוב, איינלאדענענדיג אלע איינוואוינער, מענער און פרויען, אן אויסנאם, זיך צו באטייליגן אינעם ריזיגן עצרת לטהרתם של ישראל! און צו גרינדן א נייע הערליכע מקוה טהרה אינעם ישוב, מיטן באטייליגונג פון הרב הצדיק רבי ברוך טולידנו, הויפט רב פון באר שבע, וועלכער וועט ערקלערן פארן עולם מיט זיין הערליכן שפראך דעם גרויסן וויכטיגקייט און כח פון טהרה! דערנאך וועט אויפטרעטן דער 'אורח הכבוד' פון די עדה האשכנזית, דער מגיד מפורסם 'רבי יאנקעלע גאלינסקי'.

אבער, ווען דער אויסגעווארטעטע טאג איז אנגעקומען, איז דער רב געבליבן שטיין ווי פארשטומט, זעענדיג אינעם גרייסן שול פונעם ישוב, בלויז איין מענטש!!! וועלכער איז געקומען מיט זיין ווייב צו די ריזיגע עצרת... אלע אנדערע איינוואוינער זענען קאלטבלוט'יג און גלייכצייטיג געבליבן אינדערהיים, פארשטייענדיג גוט פון צווישן די שורות אז נאכן עצרת וועט מען מאכן א גרייסן מגיבת... בימים ההם, איז די שנת הדת געווען אזוי שטארק אז מערסטנס מענטשן זענען נאכגעגאנגען די לינקע מידיע, און יעדער זאך וואס האט געשמעקט מיט אידישקייט איז מען אנטלאפן דערפון... און א 'מקוה טהרה' מיט דרשות פון רבנים, איז זיי נישט געווען צי אינטערעסאנט...

די אנטווישונג איז געווען זייער ביטער און שווער. הרב טולידנו איז געשטאנען אויף זיין ארט ביים מזרח צוזאמען מיט הרב גאלינסקי, ווארטנדיג און אויסקוקנדיג טאמער וועט טראצדעם קומען נאך אידן... אבער דאס איז נישט געשען. זיי האבן געזען אז עס איז נישטא וואס צו ווארטן מער... נאכמער, האט רבי יאנקעלע גע'טענה'ט צום רב, דאס עצם ווארטן אזוי לאנג אין בית המדרש, טראגט מיט זיך א זלזול בכבודה של תורה, און מען דארף וואס שוועלער אוועקגיין פון דארט, און ענדיגן דעם בזיון!

אבער הרב טולידנו, האט אנדערש געהאלטן. ער האט קיינמאל נישט צוריקגעצויגן אין זיין עבודת הקודש, נישט מורא האבנדיג פון קיינעם, נאר איז געבליבן על משמרתו מיט מסירת נפש. ער האט גע'טענה'ט בכל תוקף אז מען טאר נישט צושטערן דעם מעמד: אפילו פאר איין איד איז מען מחלל שבת! אויב וואלט זיך חלילה יעצט געדארפט באשטעלן אן אמבולאנס אינמיטן שבת צוליב איין איד, וואלט מען זיכער גלייך באשטעלט איינס אז ער זאל שוין קומען פון באר שבע! אויב אזוי, פארוואס זאלן מיר נישט מאכן דעם עצרת צוליב איין איד. מען קען קיינמאל נישט וויסן און אפשאצן די אינערליכע כוחות און ווערד פון איין איד, האט דער רב אויסגעפירט מיט א קאכעניש.

רבי יאנקעלע האט אויסגעפאלגט דעם פסק פונעם רב. ער איז געבליבן דארט, און צוגעטראטן צום באלעמער, אויפן באפעל פונעם רב, און גענומען זאגן א פייערדיגע דרשה! די אויפריכטיגקייט פון די ווערטער פונעם רב האבן אנגעצינדן אין אים א הייליג פייער, און ער האט פארגעלייגט א הערליכע דרשה, פול מיט התעוררות, אזוי ווי ער וואלט געשטאנען | הפשך בעמוד הבא <

טהרת המקוה

ו'יקרא אלקים ליבשה ארץ,

ולמקוה המים קרא ימים,

וירא אלקים כי טוב" (א)

אין דעם פסוק איז מרומז דעם סוד המקוה, אזוי ווי רבינו הארי"י ז"ל שרייבט (ספרא דצניעותא, פירוש שני, ענין המקוה) אז אינדערצייט וואס מען טובל'ט זיך אין מקוה זאל מען זאגן דעם אויבערמאנטן פסוק, און מען זאל אינזינען האבן צו ממתיק זיין די דינים מיט די שמות הקדושים וואס זענען מרומז דערין.

אזוי ברענגען אויך די תלמידים, די גורי הארי"י, לגבי די טבילה פון ערב שבת קודש: איידער מען טובל'ט זיך זאל מען זאגן 'ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים', וואס דערין איז מרומז די הייליגע שמות וועלכע באלייכטן דעם מענטש פון זיין פינסטערניש, אזוי ווי עס ווערט געברענגט באריכות אין די כתבים פונעם רבי'ן זלה"ה.

• § • § •

עס האט דערצייילט דער מגיד משרים הגאון רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, איבער א דרשה וועלכע ער האט גע'דרש'נט פאר בלויז איין מענטש... אבער די רעזולטאטן פון אט די דרשה איז געווען ווערד מער ווי א דרשה אין א שול וואס איז פול קעפ אויף קעפ...

ומעשה שהיה כך היה: אין די גרויסע שטאט באר שבע, דער צענטער פון דרום ארץ ישראל, האט געדינט אלס רב פאר צענדליגער יארן, הגאון הצדיק המפורסם רבי ברוך טולידנו זצ"ל. נאכן דינען אלס רב אין די שטאט 'סאמארקאנד', און דארט אוועקגעשטעלט א שיינע קהילה, איז ער ארויפגעקומען צום הייליגן לאנד, וואו ער איז געקרוינט געווארן אלס רב אין די שטאט באר שבע. זייענדיג א גרויסע שטאט, ווי מען האט עס גערופן "די הויפטשטאט פון דרום", איז געווען מצודתו פרוסה אויך איבער אלע ארומיגע שטעט.

מיט א הייליג התלהבות, פלעג ער גיין פון איין ארט צום אנדערן, צו מרביץ תורה זיין פארן המון עם, און פארמערן כבוד שמים, מתקן צו זיין אין יעדן ארט דאס וואס עס פעלט אויס, און להגדיל תורה ולהאדירה.

ביי איינע פון זיינע רייעס איז ער אנגעקומען צו א שטעטל נישט ווייט פון באר שבע, וואו מערסטנס איינוואוינער זענען נישט געווען קיין שומרי תורה ומצוות, און ער איז געוואוינער געווארן אז עס פעלט דארט א 'מקוה טהרה'. כדרכו בקודש, איז ער גלייך צוגעגאנגען צו דער ארבעט, און גענומען רעדן דערוועגן מיטן וועד היישוב, אז מען מוז שוין אויפשטעלן א כשר'ע מקוה אינערהאלב דעם ישוב! בימים ההם, אנדערש ווי אין אונזער צייט, האט דאס מערהייט פון די איינוואוינער פון די קלענערע שטעלעך נישט געהאט קיין אייגענעם אויטא, און יעדן מאל וואס מען האט זיך געדארפט טובלען אין מקוה איז דאס געווען פארבינדן מיט א שווערע נסיעה און זיך שלעפן מיט אויטאבוסן קיין באר שבע.

דער וועד המושב און אירע פירער האבן צוגעשטימט צום געדאנק אין פרינציפ, אז עס זאל א אויפגעשטעלט ווערן א מקוה טהרה, נאר דער עיקר פראבלעם וואס איז געשטאנען פארן רב איז געווען דאס גרויסע געלט-סומע וואס האט אויסגעפעלט אויף צו בויען א מקוה, א סומע פון שווערע צענדליגער טויזנטער, און ער האט נישט געהאט קיין שום וועג וויאזוי עס צו דערגרייכן.

מערסטנס איינוואוינער פונעם מושב זענען נישט געווען קיין חרד'ישע אידן, און האבן נישט פארשטאנען דאס גרויסע וויכטיגקייט פון דער זאך... דעריבער האט דער רב באשלאסן צו מאכן א גרויסן עצרת אינעם בית הכנסת הגדול פון דעם מושב, וואו עס וועט קלאר ערקלערט ווערן דאס גרויס חשיבות פון זיך רייניגן אין א מקוה, און דעם געוואלדיגן מצוה פון אויפשטעלן א מקוה אינעם יישוב. ביים סוף פון די עצרת וועט געראכטן ווערן א ריזיגן 'מגביה', כדי יעדער איינוואוינער זאל אנטוילעמען אין די גרויסע קאסטן פון אויפבויען די מקוה.

כדי די עצרת זאל מצליח זיין, האט דער רב געטראכטן, אז עס פאסט אז מען זאל לאדענען אהין אויך אן אשכנז'ישער דרשן,

און גערעדט פאר פינף טויזנט מענטשן!

דער ער האט געזענדיג זיין וואונדערליכע רעדע, האט שוין נישט אויסגעפילט נאך א דרשה פון הרב טולידנו, וויבאלד עס איז דארט קיינער נישט געווען פון די אחינו הספרדיים... דער איינציגער מענטש וואס איז געווען אין זאל איז געווען אן אשכנזי, און ער האט דאך שוין באקומען זיין דרשה... צייער יעדער איז אהיימגעגאנגען, איז דער מענטש צוגעגאנגען צו די רבנים, מיט א הארציגן ברכת ישר כח, און געבעטן צי מען קען אביסל ווארטן, ווייל זיין ווייב געפינט זיך דא אין עזרת נשים, און ער וויל אז אויך זי זאל באקומען א ברכה פון די רבנים.

ביז ער איז איר געגאנגען רופן, האבן זיי אביסל גערעדט צווישן זיך, און דערנאך זענען זיי צוגעגאנגען צו הרב טולידנו, און זיך פארגעשטעלט: מיר זענען א פארפאלק מלחמה-געראטעוועטע, און מיר באקומען יעדן חודש א שיינע סומע פון פארגיטיגונג געלט פון דייטשלאנד (כידוע אז אין יענע יארן האבן זיי געצאלט ריזיגע געלטער פאר די וואס האבן איבערגעלעבט די לאגערן). ברוך השם, דא איז שטעטל האבן מיר געפינען רו, מיר פארדינען שוין, און מיר קענען זיך גוט אן עצה געבן אויך אין די דייטשע געלטער... לויט ווי מיר פארשטייען, האלט זיך אפ דאס בויען די מקוה צוליב א מאנגל אין געלט, דעריבער ווילן מיר מנדב זיין אלע פארגיטיגונג געלטער כדי צו בויען די מקוה! און דורכדעם וועלן מיר זען א שטארקע נקמה אין דעם דייטשן רשע מרושע, וועלכער האט געוואלט אויסרייסן דעם אידישן פאלק און זיין תורה!

איז מען געשטאנען און מען האט געמאכט א חשבון פון די אויסגאבן פון בויען די מקוה, און מען האט געזען אז די נדבה פון די פארפאלק וועט דעקן צוויי דריטל פון אלע קאסטן. גאנץ שונעל האבן זיך עטליכע באקאנטע נדיבים צוגעשטעלט צו געבן די איבעריגע געלט, און ביז א קורצע צייט איז שוין געשטאנען די נייע הערליכע מקוה אינעם אויבנדערמאנטן ישוב, וועלכער דינט עד היום די איינוואוינער פונעם ישוב, לטהרתם של ישראל!

[שיחה פרסית כ"ח תמוז תשע"ב]

• § § •

עס האט מיר דערציילט הגאון רבי אהרן שפירא שליט"א, זון פון מורינו הגאון המפורסם רבי שמואל שפירא זצ"ל, ראש ישיבת באר יעקב, די פאלגנדע מעשה נורא ומיוחד במינו וואס איז פארגעקומען מיט זיין טאטן דעם אויבנדערמאנטן גאון וצדיק, אין ישיבה.

די ישיבה 'באר יעקב' איז באוואוסט אלס איינס פון די אויסגעצייכנסטע ליטווישע ישיבות. דאס מערהייט פון די בחורים זענען געווען פון ליטווישן אפשטאם, אבער צומאל האט זיך אויך געמאכט עטליכע חסידי'ישע בחורים וואס צוליב געוויסע סיבות ווילן זיי ענדערש לערנען אין ליטווישע ישיבות, כידוע.

איינמאל איז אריינגעקומען אין ישיבה א חסידי'שער בחור, וועלכער איז געווען וואונדערליך אויסגעצייכנט אין תורה ויראת שמים, וואס הערנדיג פון די געוואלדיגע ישיבה, האט ער געוואלט דארט שטייגן. דער ראש ישיבה האט זייער הנאה געהאט פון דעם בחור, וועלכער האט מקדש געווען שם שמים סיי מיט זיין געוואלדיגע לערנען, און סיי מיט זיינע אנדערע הנהגות, מיט מידות טובות און דרך ארץ.

און מיט זיין יראת שמים וואס איז אלעמאל געווען קענטיג אויף אים.

דער שטייגער פון דעם בחור, אזוי ווי ער איז נתחנך געווארן ביי זיינע עלטערן, איז געווען אז ער האט מקפיד געווען זיך צו טובלען אין מקוה יעדן אינדערפרי פארן דאווענען שחרית! אין יענע צייטן, איז די מקוה געווען פארמאכט אינמיטן וואך, וויבאלד עס האט נאר אויסגעפילט דארט אום ערב שבת קודש... אבער אונזער בחור האט נישט געקענט אנהייבן זיין טאג אן קיין טבילה זיך צו הייליגן, א זאך וואס איז מוסף א געוואלדיגע קדושה וטהרה אויפן מענטש! האט זיך דער בחור מסדר געווען דאס טעגליכע גיין אין מקוה ווי פאלגנד: די ישיבה איז געווען גאנץ ווייט פון די מקוה, און דער בעדער האט געוואוינט נאך ווייטער, אבער ער האט נישט געקוקט אויף גארנישט, נאר האט זיך ארויסגעלאזט יעדן אינדערפרי א ווייטן מרחק ביזן הויז פונעם בעדער, אים צו בעטן דעם שליטל, און איז געגאנגען אין מקוה, וואס איז געווען זייער קאלט אינמיטן וואך, זיך טובלען... דערנאך האט ער זיך צוריקגעקערט צום הויז פונעם בעדער, אים צוריקצוגעבן דעם שליטל, און פון דארט איז ער צוריקגעגאנגען צופיס צו די ישיבה.

אט די טעגליכע "שפאציר" האט צוגענומען פונעם בחור אסאך צייט יעדן טאג, און ער פלעגט צוריקקומען צום היכל הישיבה אומגעפער זיבן אויגער אינדערפרי, נאך נישט קיין גרינגע אקציע... אבער אלעס איז אים ווערד געווען, זוכה צו זיין אינעם געוואלדיגן קדושה וטהרה וואס די טבילת המקוה איז משפיע אויפן מענטש.

איך די ערשטע חדשים פונעם זמן האט ער טאקע מקפיד געווען צו גיין אין מקוה יעדן טאג, אבער ווען עס איז געווארן טיף אינמיטן ווינטער, איז דער עסק געווארן מער און מער קאמפליצירט. דאס שפאצירן אזא לאנגע שטרעקע אין די פרימארבנדיגע ציפערדיגע ווינטער קעלט איז גארנישט גרינג געווען, און דאס טובלען זיך אין א קאלטע מקוה איז געווען נאך אסאך שווערער. פון די אנדערע זייט, האט זיך דער בחור אביסל צוגעוואוינט צום שטייגער פון די ליטווישע ישיבה, און ער האט אנגעהויבן טראכטן צו זיך: פארוואס דארף איך זיין אנדערש פון יעדן אינעם? אויפשטיין אזוי פרי פאר אלע בחורים, און זיך ארויסלאזן יעדן אינדערפרי צו אזא קאמפליצירטע אקציע... פארוואס דארף איך אריינגיין אזא מסירת נפש צוליב א מקוה? ער האט אנגעהויבן גרינגהאלטן די זאך, אין אנהייב איז ער געגאנגען נאר איינמאל אין צוויי טעג, דערנאך נאר מאנטיג און דאנערשטיג, ביז ער האט אינגאנצן אויפגעהערט צו גיין אין מקוה...

ווען דער בעדער, וועלכער איז געווען א חשובער און געטרייער איד, האט זיך באגעגנט מיטן ראש ישיבה, האט ער זיך אפגערעדט וועגן דעם בחור, אז אין אנהייב יאר האט ער מקפיד געווען צו קומען זיך טובלען יעדן טאג, בעטנדיג א שליטל צו די מקוה, אבער לעצטנס האט ער אויפגעהערט צו קומען... נאך אינעם זעלבן טאג האט דער ראש ישיבה, הגה"צ רבי שמואל, גערופן דעם בחור, און אים געפרעגט פארוואס ער האט אויפגעהערט גיין אין מקוה. דער בחור האט זיך פארענטפערט אז דאס איז געווארן צו שווער, און דערביי

דיעה אז איינער אראנזשירט אין די געגענט צו פארקויפן פלייש פאר האלב פרייז, נאך דעם וואס א נדבן צאלט די איבריגע האלב. זייענדיג א בעל משפחה האב איך זיך געכאפט אויף די מציאה. איך האב באשטעלט א גרויסער קוואנטום פלייש, אז עס זאל זיין זענען אויף אפאר חדשים. נאכ'ן באשטעלן האב איך באטראכט די פריזער אין שטוב. איך האב געוואלט זען צי איך האב גענוג פלאץ פאר אזויפיל פלייש, עס איז מיר געווארן שלעכט אין די אויגן. די פריזער איז געווען איבערגעפולט, עס איז נישט געווען קיין פלאץ אריינצולייגן גארנישט און ווער רעדט נאך פון אזא קוואנטום פלייש. אין נארמאלע צייטן וואלט איך געקענט פרעגן דער שכן צי ער האט פלאץ אבער עס איז דאך ערב יום טוב אויף די וועלט, אלע פריזערס זענען פול. ווי אזוי געב איך זיך אן עצה? צומארגענס, ביי די ארבעט, האב איך פאר א ווערטל געפרעגט מינע חברים צי איינער האט אפשר פאר מיר פלאץ אין פריזער? "א פאר לעדלעך? איך האב פאר דיר א גאנצער פריזער." האט געזאגט איינער פון די חברה. דערביי האט דער איד דערציילט אז זיין באבע האט זיך לעצטענס איינגעהאנדלט א נייע פריזער. מיט די צייט האט זי איינגעזען אז זי דארף א גרעסערע און נישט האבנדיג וואס צו זון מיט די פריערדיגע פריזער האט זי עס געשיקט פאר מיר. איך האב זיך פארדינט א פריזער אויף חודש תשרי.

האט ער אויסגעווענט אלע שוועריגקייטן וואס זענען פארבינדן דערמיט. דער ראש ישיבה האט אבער נישט מסכים געווען: א חסידי'שער בחור וועט קומען ביי מיר אין ישיבה צו קאליע ווערן? חלילה וחס! ער האט געהייסן פארן בעדער איבערצומאכן א שליטל ספעציעל פארן בחור אויפן חשבון פון די ישיבה, און אויך האט ער אים געהייסן אנווארימען די מקוה יעדן טאג פאר דעם חסידי'שן בחור, אויפן חשבון פון די ישיבה-קאסע! ווייל דער ראש ישיבה האט גע'טענה'ט אז די ישיבה דארף זארגן פאר יעדן בחור אז ער זאל שטייגן אין זיין חינוך "על פי דרכו" (משל כ"ו), און אויב איז דער שטייגער פון דעם בחור אנצוהייבן זיין טאג מיט א טבילה אין מקוה פארן דאווענען, וויבאלד ער האט אזוי מקבל געווען און איז נתחנך געווארן אזוי אין זיין קהילה, און ער איז דאך איינער פון די תלמידי הישיבה, מוז די ישיבה מסדר זיין פאר אים א מעגליכקייט זיך צו טובלען. איך קען נישט צולאזן א חסידי'שער בחור קאליע צו ווערן ביי מיר אין ישיבה!!! דאס איז א דוגמא פון א ראש ישיבה מורם מעם, וואס גייט בדרך אמת! ער וואלט זיך רואיג געקענט אויסלאכן דערפון, אדער, אויפן שענערן אופן, זיך פארהוילן דערפון... אבער ער האט געטון פונקט דאס פארקערטע, ער האט אנגעוויזן דעם בחור ווייטער צו גיין אויפן חסידי'שן גאנג, און נישט טוישן זיין דרך!!!

[שיחה פרסית כ"ח סיון תשע"ב]

על הברכה יעמדו

התורמים להפצת העלון

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט

לע"ו יעקב זיגל	לע"ו מרת הינדל בת סשה יסירה ובלטה	יוסף בן טילה רחא לרפואה שלימה	האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים	שרה שיינדל בת טילה רחא להצלחה בכל העניינים	לע"ו מרת חיה סאסא בת לאה נלביעי' סיון תצבבה.	לע"ו החבור שמואל מאיר ז"ל ב"יכלת"א רבי ישראל יצחק נלביעי' יחטלו תצבבה.	גרפצ'יק סל: 02-5002321	קשות הרשת 02-6257948	גל"פ

יז"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענויניים יקבלו את העלון בכפיל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7175